

RATKÓ JÓZSEF

Fiatalok

Mócsi Ferencnek

*Nyelvük alatt kavics van. Most tanulnak
énekelni, bajukat belemondják
a tengerbe. Halak hallgatják őket,
visszatátognak rájuk. Még a
rendetlen hullámok is kijárnak
lökdösődve a partra, lehasalnak a dűnákra,
kagylóhéjat, lakatlan csigaházat, körömollós
rákocskát hoznak elébük.*

*Szeretem őket. Egy-egy szót pontosan
ejtenek már. Fogatlan és hitetlen
szónokok helyett rájuk
figyelek inkább ámulva és szorongva.
Mert övük lesz a Fórum, kiköpik
foguk közül a kavicsot, kiállnak és
beszélnek majd romlatlan szóval,
tiszta szívvel.*

Önéletrajz-töredékek

„1936-ban születtem Budapesten. Apám lakatos, anyám varrónő volt. Iskoláimat Pesterzsébeten, Vámosmikolán, Sándorfalván, Budaörsön, Miskolcon, Parasznyán, Putnokon, Erdőbényén, Hajdúhadházon, Tiszadobon és Nyíregyházán végeztem. Voltam lelenc, gyermekvárosi polgár, eltanácsolt egyetemista. Dolgoztam állami gazdaságban, OTP-nél, borpincészetben, voltam segédmunkás az Építéstudományi Intézetben, tanítottam Csepelen és Berkeszen, újságíró voltam Nyíregyházán, s most Nagykállóban vagyok könyvtáros. Három szép gyerekem van.

Ez a kötet jelzés az olvasónak: megtanultam ezt a világot, beszélni akarok-fogok róla.

Fegyelmezett ember vagyok, barátaim s magam példáján megtanultam, hogy csak a legnagyobb emberi, erkölcsi és művészi fegyellemmel szabad ma

élni, dolgozni.” (A *Félelem nélkül* című kötet fülszövege, 1966)

„Ha egy mozdulatba akarnám fogni az én eddigi életemet, hát jobban, szemléletesebben nem is tudnám, csak így: Egy magas, sovány gyerek ül egy sámlin a félhomályban, felsőtestével kissé hátrahúzódva, jobb karját kifelé fordított tenyérrel magasan a feje elé emelve...” (Önéletrajz. A *Félelem nélkül* című kötetből, 1966)

„...mindenütt kell élni. Mindenütt lehet élni. Meg kell lagnunk ezt a hazát, meglakni minden talpalatnyi földjét. Magunkévá kell lagnunk ezt a hazát. S művelni azzal is, hogy belehalunk.” (Szűkebb hazám: *Magyarország*. 1975)